

Настаўніцкая газета

№ 92(5274)
Чацвер,
16 жніўня
2001 года

Выходзіць
з 20 снежня
1945 года

Кошт
у розніцу —
80 руб.

Пра што б хацелася сказаць на II з'ездзе настаўнікаў Рэспублікі Беларусь

У ПТВ — па жаданні або Каб збегчы са школы

Нягледзячы на адсутнасць гарантыванай сістэмы матэрыяльна-тэхнічнага забеспячэння, сістэма прафтэхдукацый заставіла масавым шляхам атрымання моладдзю прафесіі.

Працэсы пераўтварэння прафесійнай адукацыі, якія адбываюцца цяпер, тэрмінаваць на гэтым этапе. Самыя значныя з іх — гэта слабаватая агульнаадукацыйная падрыхтоўка абітурыентаў і матэрыяльна-тэхнічнае забеспячэнне ПТВ, недахоп вучэбна-метадычнай літаратуры, адсутнасць на базе ПТВ дзейснай псіхалага-педагагічнай кансультацыйнай службы, нізкая і несвоечасовая аплата працы выкладчыкаў і майстроў вытворчага навучання, праблемы павышэння кваліфікацыі і перападрыхтоўкі інжынерна-педагагічных работнікаў, увядзення новых прафесій і спецыяльнасцей.

Не сакрэт, што ў сельскія ПТВ на вучобу прыходзяць падлеткі, якія слаба вучыліся ў школе ці ўсім не жадалі вучыцца па розных прычынах. Гэта падвыжае праверачныя кантрольныя работы па фізіцы, хіміі, матэматыцы, рускай і беларускай мовах, якія праводзіцца на тэстах, распрацаваных у Магілёўскім вучэбна-метадычным цэнтры за курс базавай школы. Ад 90 да 95 працэнтаў навучэнцаў, а па асобных прадметах і 100

працэнтаў, атрымліваюць на кантрольных работах двойкі. На гэта ўплывае і тое, што частка настаўнікаў школ паступіла ў выхавальніцкі адрас та-кіх вучняў: "Не хочаш вучыцца — пойдзеш у ПТВ, будзеш круціць гайкі ці каровам хвасты".

На жаль, наша Бялыніцкая ПТВ № 217 у вялікай ступені папярэдняе вельмі такім кан-тынгентам падлеткаў як з Бя-лыніцкага, так і з суседніх Круглянскага і Бярэзінскага раёнаў.

Вялікая частка тых, хто паступіў у ПТВ — засацыялы-нымі паводзінамі і сацыяль-нымі сіроты, з няпоўных сем'яў, ёсць навучэнцы спец-школ. Значны працэнт з іх ужо здзейснілі правапару-шэнні або нават крыміналь-ныя злачынствы, стаяць на ўліку ў ІСН і РАУС.

Вось з такім кантынгент-ам, улічваючы і спецыяльныя, трэба наладжваць вучэбна-выхавальны працэс.

На сённяшні дзень у вучы-лішчы адсутнічае не толькі псіхалаг, але і сацыяльны пе-дагог, няма кабінета псіхала-га-педагагічнай службы.

На маю думку, улічваючы стан псіхафізіялагічнага і са-цыяльна-псіхалагічнага раз-віцця асобных навучэнцаў, наспёў час стварыць на базе ПТВ псіхалага-педагагічную службу даверу з абавязковым уключэннем у яе штат псіха-тэрапеўта. Карысць ад гэтага

будзе ўсім: і навучэнцам, і выкладчыкам, і бацькам.

Не атрымліваючы належ-най падтрымкі, сам-насам з цяжкімі падлеткамі застаю-цца майстар вытворчага наву-чання ды класны кіраўнік.

Прычым калі "цяжкі" пад-летак зрабіў правапарушэнне, майстру і класнаму кіраўніку змяняюць памер прэміі.

Рэальна на Савец прафін-лактыві ПТВ такі навуцненец атрымае вымову да наступна-га правапарушэння.

Пасля заняткаў майстар і класны кіраўнік дзяжураць у вярхоўны час у інтэрнаце, часам да гадзіны ночы. Але ж клас-наму трэба падрыхтавацца да ўрокаў, якія пачынаюцца ў восьм гадзін раніцы. Ці ж гэта не здзі-і? А дадзеныя сюды яшчэ і мізэрную аплату за класнае кіраўніцтва.

Атрымліваюцца, што май-стар і класны кіраўнік кара-юцца змяненнем прэміі за тое, што падлетка кепска выхоўвалі ў сем'і, у школе, у грамадстве — які ў іх пасля гэтага можа быць настрой на працу, калі ўсе іншыя добрыя справы, ужо зробленыя ім ран-ей, проста перакрэсліваюцца?

На маю думку, ёсць праб-лемы і ў набывшай навучэн-скай прафесіі — бо дзе дзяцінныя магчыма пра-цаўладкавацца, атрымаўшы спецыяльнасць повара? Усе сталовы ў сельскай мясцо-ваці зачынены, застаюцца

толькі прадпрыемствы гра-мадскага харчавання ў раённых цэнтрах. У той жа час, напрыклад, у Бялынічах, працуюць пяць будаўнічых арганізацый, дарэчы, ёсць та-кія арганізацыі ва ўсіх раённых цэнтрах. На маю думку, трэба сваёй асабістай прафесійнай адукацыі інжынер-на-педагагічных работнікаў. ВМЦ прафдукацыі аргані-зоўвае працу па павышэнні кваліфікацыі і перападрых-тоўцы інжынерна-педагагіч-ных работнікаў. Але і ў гэтай справе ёсць сваё праблема.

Папярэдняя плата каман-дзіраваным не робіцца. Больш таго, ці нармальна гэта, калі педагог быў у ка-мандзіроўцы ў сакавіку, а гро-шы атрымаў у ліпені? Востра стаіць праблема несвоечасовай выплаты зароб-тоўнай платы, адпущных, нізкіх заробкаў выкладчыкаў і майстроў.

Адной з асноўных умоў паспяховага ажыццяўлення адукацыйнага працэсу з'яўляецца забеспячэнне на-

вучэнцаў і педагогаў сродка-мі навучання, у першую чаргу падручнікамі, якія адпавяда-юць сучасным патрабаван-ням.

Але ж ці гэта справа, калі ў нашым ПТВ няма ніводнай карты па гісторыі Беларусі, поўнага адсутнічаюць кар-ты па гісторыі старажытнага свету і сярэдніх вякоў, адсут-нічаюць кантурныя карты, не працуюць сродкі тэхнічнага навучання, не дайшлі падруч-нікі па гісторыі Беларусі за 10 клас (першы курс), не хапае падручнікаў па іншых прад-метах?

Пра якія інавацыйныя тэх-налогіі, што ў большасці раз-лічаны на самастойную працу навучэнцаў, можна весці га-ворку, калі няма самага неаб-ходнага?

Вострай праблемай з'яўляецца праблема рамонту кабінетаў, бо сродкі на гэта не выдзяляюцца. А што рабіць, калі струхлелі ўваходныя дзверы, аконныя рамы, пада-коннікі, працякае столь, з-за сырасці адстаюць шпалеры, а падлога і вокны ўжо колькі гадоў не фарбаваліся? Няжэ трэба збіраць грошы з наву-чэнцаў або выкладчыкаў з кі-шэні месячную заробатную плату?

Выказваю спадзяванне, што гэтыя праблемы будуць вырашаны.

Анатолий МАРОЗАУ,
выкладчык гісторыі
Бялыніцкага ПТВ № 217.

Агракамбінат "Ждановічы", размешчаны ў прыгарадзе беларускай сталіцы, першым на Мін-шчыне сабраў урадзкіх збожжавых. На плошчы ў трыццаць гектараў у гаспадарыні намалочана 5,2 тысячы тон збожжа. 12 жніўня адбылося традыцыйнае свята "Дажынікі-2001". Гэтыя дажынікі — "першая ластавка" ў абласным маштабе. Упершыню на ждановіцкіх дажы-нах кожны з дзесяці лепшых экіпажаў камбайнаў атрымаў прэмію аблвыканкама ў памеры мільёна рублёў.

НА ЗДЫМКУ: каравай новага ўраджаю — удзельнікам свята.

Фота Наталлі АБЛАЖЭЙ, БЕЛТА.

Лета-2001

Мядзел праводзіць гасцей

У сем'ях настаўнікаў адпачывалі дзеці з Гомельшчыны

Ладзіла плёскае ля ног вада, што доўжыцца і доўжыцца над тымі здымімі позімак. Недзе ў далечыні, ахінутай лівой смугой, яна сутыкаецца з сарызонтам — ледзь прыкметнай палоскае лесе, праз якую пераліваецца прасня ў набысці. Глядзім — і не верым, што ты не на нейкім дарэзным зам-кежным курорце (напрыклад, у Швейцарыі), а ў сябе дома. Гэта — наша Нарач.

Дарэчы, адпачынаць тут тан-ным таксама называць нельга: за жыллія турысты плацяць часам больш, чым на крымскім кур-орце. Але трыццаці гадоў школьнікам з Калінінградскага раёна вельмі падабаецца: яны адпачывалі тут бясплатна ў гаспадарыні сем'яў мясцовых жыхароў.

Такая форма адзараўлення дзяцей — зусім новая для на-шай краіны. Пачынальнікам гэтай цудоўнай традыцыі сталі беларускі дзіцячы фонд, "Наро-дняя газета" і Міністэрства адукацыі. У межах дабрачын-най акцыі "Падарым дзяце сонца" першапачаткова плана-валася адзараўляць у беларус-кіх сем'ях дзяцей-сірот з дзія-чых дамоў, школ-інтэрнатаў, з якіх апынуліся сем'яў, а зараз да гэтага спісу далучаны дзеці з сем'яў сацыяльна небароне-ных, няпоўных, чарнобыльцаў, а таксама таленавітых дзяцей.

У маі гэтага года прэзідэнт Беларусі адзараўляў дзяцей з Уладзіміра Ліпска, старшыня Мядзельскага райвыканкама Станіслаў Чарнушэвіч і стар-шыня Калінінградскага райвы-канкама Віктар Піліпчук сустрэ-ліся, каб дамовіцца аб супра-цоўніцтве раёнаў у адзараўле-ні дзяцей. Адрозніваўся і са-працоўніцтва раёнаў у адзараўле-ні дзяцей. Адрозніваўся і са-працоўніцтва раёнаў у адзараўле-ні дзяцей. Адрозніваўся і са-працоўніцтва раёнаў у адзараўле-ні дзяцей.

У маі гэтага года прэзідэнт Беларусі адзараўляў дзяцей з Уладзіміра Ліпска, старшыня Мядзельскага райвыканкама Станіслаў Чарнушэвіч і стар-шыня Калінінградскага райвы-канкама Віктар Піліпчук сустрэ-ліся, каб дамовіцца аб супра-цоўніцтве раёнаў у адзараўле-ні дзяцей. Адрозніваўся і са-працоўніцтва раёнаў у адзараўле-ні дзяцей. Адрозніваўся і са-працоўніцтва раёнаў у адзараўле-ні дзяцей.

У маі гэтага года прэзідэнт Беларусі адзараўляў дзяцей з Уладзіміра Ліпска, старшыня Мядзельскага райвыканкама Станіслаў Чарнушэвіч і стар-шыня Калінінградскага райвы-канкама Віктар Піліпчук сустрэ-ліся, каб дамовіцца аб супра-цоўніцтве раёнаў у адзараўле-ні дзяцей. Адрозніваўся і са-працоўніцтва раёнаў у адзараўле-ні дзяцей. Адрозніваўся і са-працоўніцтва раёнаў у адзараўле-ні дзяцей.

У маі гэтага года прэзідэнт Беларусі адзараўляў дзяцей з Уладзіміра Ліпска, старшыня Мядзельскага райвыканкама Станіслаў Чарнушэвіч і стар-шыня Калінінградскага райвы-канкама Віктар Піліпчук сустрэ-ліся, каб дамовіцца аб супра-цоўніцтве раёнаў у адзараўле-ні дзяцей. Адрозніваўся і са-працоўніцтва раёнаў у адзараўле-ні дзяцей. Адрозніваўся і са-працоўніцтва раёнаў у адзараўле-ні дзяцей.

— Мы прыйшлі да высно-вы, — кажа Святлана Сухан-ская, загадчыца Мядзельскага РАА, якая пастаянна назірае за адпачынкам школьнікаў, — што такі спосаб адзараўлення апраўдвае сябе. Ён больш тан-ны, чым пазездка за мяжу. Да таго ж, лятэй праходзіць по-сіхалагічна адаптацыя дзіцяці. Тут — тае ж мова, уклад жы-цця, гаспадарка. Таму можна га-варыць пра становачы вынікі. Спавяданне, што прагні будзе.

Добрая воля была і ад ін-шых арганізацый: мерапры-стоўнае ўдзяленне пра сітуацыю, трэба ведаць, як яна выглядае, як кажуць, знутры. Што дума-юць пра гэта бацькі тых сем'яў, якія прынялі гасцей? Чаму яны вырашылі ўзяць хлопчыкаў і дзяўчынак да сябе, ці мелі кло-пат з імі? Як праводзілі час?

Раіса Русак, настаўніца фізікі Лук'янаўскай базавай школы, выхоўвае чацвярых дзяцей: дзеха свая дачка і двух плямёнікаў, маці якіх загінулі.

— Час прайшоў вельмі хут-ка. Я думала, будуць нейкія цяжкасці, але ж мы з імі не сутыкнуліся. Дзяўчынка Ганна ўвайшла ў нашу сем'ю, нібыта заўсёды тут і жыла. Мы прызвычаліся, што ў нашым доме шумна, ве-села. Канешне, цяпер прымаць дзіця нялёгка: больш клопатаў, вялікая адказнасць. Але, я лічу, калі ёсць магчымасць, трэба чужой бядзе дапамагчы, па-куль сам не апынуўся ў такім становішчы. У жыцці ўсяляк бывае...

Ганна Малько, на-стаўніца пачатковых класаў мядзельскай сярэдняй шко-лы № 1: — У мяне адпачывалі разам мая ўнука і дзяўчынка Аліна з Гомельшчыны. Вядома, мы стараліся, каб харчаванне было вельмі добрым, каб заўсёды была садавіна. Хадзілі на возе-ра купашча, катацца на катама-ране. Хацелася стварыць па

магчымасці лепшую ўмову. Чаму ўзяла Аліну да сябе, пы-таешся? Месца ў нас — прыго-жае, свежае паветра, вада. Хай, думаю, дзіця адпачне. Ды і ўнуцы вясёлей. Дзесяць тут добра.

Вялікіна Гардзіенка, настаўніца пачатковых клас-аў Лук'янаўскай базавай школы, маці траіх дзяцей: — Адрозніваўся і са-працоўніцтва раёнаў у адзараўле-ні дзяцей. Адрозніваўся і са-працоўніцтва раёнаў у адзараўле-ні дзяцей. Адрозніваўся і са-працоўніцтва раёнаў у адзараўле-ні дзяцей.

У агульным праграму адпа-чынку дзяцей уваходзілі эк-скурсіі па мяляўнічых нараван-скіх мясцінах, пазездка ў Нацы-янальны парк "Блакітныя азёры", наведванне музеяў.

А што ж думаюць самі хлопчыкі і дзяўчыны? Яны са-ромеюцца, таму — нешмат-суюцца. На мае пытанні пра адпачынак на Нарачы адказа-ваюць: "добра", "спадбалася". Дарэчы, кажуць, што многія з іх спачатку плакалі, тэлефа-навалі дадому. Трэба разумець, што дзіця, якія б умовы яны ні стварылі, заўсёды сумуе без бацькоў. Але ж хутка слёзы вы-сахлі. Дзеці прызнаюцца, што калі будзе магчымасць, дык наступным летам зноў прые-дуць сюды.

Сем'і, у якіх жылі школьні-кі, атрымалі грашовую кампе-нсацыю — 1668-1815 рублёў у суткі ў залежнасці ад узросту дзіцяці. Няшмат, але ніхто тут грошы не падлічваў, многія на-ват і не ведалі, што будзе нешта плаціць. Час зараз нялёгка. Нечым дапамагла дзяржава, нечым — сем'і, вось школьнікі і адпачылі. "У гэтым праекце ўсё трымаецца на ўзаемаразу-менні і ўзаемападтрымцы", — адзначае Лідзія Літвіновіч, прадстаўнік Беларускага дзія-чага фонду. Што ж, гэта вельмі трывалы падмурак. У добры шлях!

Вольга ЗАЙКІНА.

Абітурыент-2001

Ёсць попыт — ёсць і прапанова

Мінскі дзяржаўны педагагічны каледж № 1 — на-вучальная ўстанова ў сістэме бесперапыннай пра-фесійнай адукацыі, якая дае набытую сярэднюю спецыяльную адукацыю, інтэграваную з агульнай сяр-эдняй і вышэйшай.

Педагагічны каледж ужо выпусціў не адну сотню прафес-ійных настаўнікаў (функцыя-нусаў з 1983 года), якія працуюць у школах Мінска і Мінскага раёна. Сёлетня жадаючы стаць навучэнцамі каледжа дастатко-ва: на 365 залічаных месцаў пада-дзена 1321 заява. Педага-гічны каледж № 1 рытуе спе-цыялістаў па пяці спецыяль-насцях. На грунце базавай аду-кацыі — "Педагагіка і метады-ка пачатковага навучання" (са спецыялізацыяй: "Кіраўнік гуртка народных мастацкіх промыслаў"; "Кіраўнік гуртка дзіцячай выяўленчай творчас-ці"; "Кіраўнік дзіцячага харэа-графічнага калектыву"; "Педа-гог-арганізатар выхавальнай ра-боты") і "Пазашкольнай і па-зашкольнай выхавальнай ра-боты для дзяцей з недахопа-мі слыху" (са спецыялізацыяй "Арганізацыя творчай дзейнас-ці"). На аснове агульнай сярэ-дняй адукацыі абітурыент мае магчымасць паступаць на тры спецыяльнасці: "Выкладанне замежнай мовы" (спецыялі-зацыя "Выкладанне замежнай мовы"); "Выкладанне беларус-кай мовы і літаратуры" (спецы-ялізацыя "Кіраўнік гуртка на-родных мастацкіх промыс-лаў"); "Выкладанне замежнай

мовы". Але з гэтага года на спе-цыяльнасць "Выкладанне за-межнай мовы" упершыню быў аб'яўлены набор абітурыентаў, якія скончылі базавую школу. Новаўвядзенне пракамента-вала дырэктар педагагічнага ка-леджа № 1 Надзея Іванаўна Меншычкова: — Распрацаваны новыя вучэбныя планы і праграмы, якія дадуць магчымасць навучання на гэтай спецыяльнасці выпуск-нікам базавых школ. Практы-ка паказала, што жадаючых вельмі шмат. Былі прэтэнзіі з боку насельніцтва: чаму ма-гчымасць атрымліваць такую спецыяльнасць ёсць толькі ў абітурыентаў, якія скончылі сярэднюю школу? Конкурс на спецыяльнасць "Выкладанне ў пачатковых класах" са спецы-ялізацыяй "Выкладанне за-межнай мовы" на аснове база-вай адукацыі склаў 2,8 чалавека на месца.

Самы высокі конкурс на тры спецыяльнасці, што звязан-ы з замежнай мовай, асабліва на "Выкладанне замежнай мовы": англійская мова — 5,5 чалавека, нямецкая — 4,4. У мі-нулым годзе на гэтую спецы-ялізацыю конкурсы складалі 5,3 і 2,4 чалавека адпаведна. Не карыстаецца попытам сярэд-

абітурыентаў спецыяльнасць "Пазашкольнай і пазашкольнай выхавальнай ра-боты для дзяцей з недахопамі слыху". Па-першае, гэта тлумачыцца спецыфічнасцю гэтай спецыяльнасці, і не кожны змо-жа працаваць з такімі дзецьмі. Па-другое, на выніках сёлетня-га размеркавання стаў выдаюч-ны той факт, што выпускнікі каледжа з гэтай спецыяльнас-цю застаюцца незапрацаванымі.

Згодна з правіламі прыёму ў ССНУ, захоўваюцца льготы для медальстаў, а таксама вы-пускнікоў ПТВ, якія атрымалі дыплом з адзнакай, калі ў міну-лым годзе на спецыяльнасць конкурс склаў менш чым пяць чалавек на месца. Сёлетня медальстаў не маюць льготы пры паступленні ў каледж толькі на адну спецыяльнасць "Выкладанне замежнай мовы", конкурс на якую ў мінулым годзе быў 5,3 чалавека.

У педагагічным каледжы, як правіла, здаюцца два экзаме-ны, а якія — гэта ўжо залежыць ад спецыяльнасці. Пры паступ-ленні на спецыяльнасць "Педа-гагіка і метадыка пачатковага навучання" пішуць дыктоўку на беларускай або рускай мо-вах і здаюць матэматыку вусна. На спецыяльнасць "Выкладан-не замежнай мовы" таксама пі-шуць дыктоўку (на выбар) і здаюць замежную мову; на спе-цыяльнасць "Выкладанне бе-ларускай мовы і літаратуры"

пішаць дыктоўку, зразумела, толькі па беларускай мове, і абітурыенты здаюць экзаме-ны па беларускай мове і літарату-ры вусна. І пры паступленні на спецыяльнасць "Пазашкольна-я і пазашкольнай выхавальнай ра-бота ў школах для дзяцей з недахопамі слыху" здаецца ма-тэматыка вусна, пішаць пера-каз па рускай мове. Што даты-чыцца падрыхтоўкі абітурыен-таў, то яна розная:

— У сярэднім у дзень экзаме-ны здаюць восем груп (25-30 ча-лапек), — гаворыць Надзея Іва-наўна. — Дзень на дзень не пры-ходзіцца. Напрыклад, у першым дзень здаюць экзамены ў адной групе, а калі пісаць дыктоўку, былі толькі тры незадавальня-ючы адзнакі. А вось потым у дру-гой групе 26 чалавек атрымалі двойкі і толькі два — станоўчыя адзнакі. Гэта стыхінны працэ-с нешта залежыць ад складу груп, нешта — ад тэксту (тэкст падбіраецца выкладчыкамі ка-леджа). Матэматыку здаюць ледзь. Калі кажаць пра агульнае карціну, то на сённяшні дзень ю матэматыку атрымалі незада-вальна толькі 19 чалавек. Што да медальстаў, то, на жаль, яны не апраўдваюць свей веды. Да нас прыйшло вельмі шмат медальстаў, асабліва па-ля залічэння ў ВНУ, і пакуль толькі адзін павердзіў свей ме-даль.

У каледжы працую камісіі па кантролі за ўступнымі экзаме-намі, якія не толькі назіраюць,

але і прымае актыўны ўдзел у працэсе ацэнкі ведаў абітуры-ентаў. Ведаў ацэньваюцца па шасцібальнай сістэме (2; 3; 3,5; 4; 4,5; 5). Міністэрства адука-цыі распрацавала крытэрыі ацэнкі ведаў па кожным прад-меце, вынесеным на ўступны экзаме-н, асабліва пры правяр-цы дыктовак, бо існуюць вары-янты пастаўкі знакаў пры-пынку. Па словах Н.І.Меншы-чыкавай, з боку абітурыентаў і іх бацькоў скаргі паступалі толькі ў вуснай форме. На ўсе пытанні былі далены адказы.

Выпускнікі педагагічнага каледжа маюць некаторыя льготы пры паступленні ў Бе-ларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя М.Танка і Мін-скі дзяржаўны лінгвістычны ўніверсітэт, з якімі каледж за-ключыў дамову па беспера-пыннай падрыхтоўцы педага-гічных кадраў. Выпускнікі, якія скончылі каледж з дыпло-мам з адзнакай або маюць у ім адзнакі "4" і "5" па выніках су-б'яседавання ў БДПУ імя М.Танка) ці сумешчанага экзаме-ну, выпускнікі і ўступнага адначасова (у МДЛУ), могуць быць залічаны адразу на 3 курс на адпаведны спецыяльнасці.

Вольга ДУБОЎСКАЯ.
НА ЗДЫМКАХ: уступныя экзамены ў Мінскім дзяр-жаўным педагагічным ка-леджы № 1.

Фота Таццяны ГАЦУРА.

“Для математиків няма правінції”

Якой пробы метал

Інтэрнат па-студэнцку

A black and white photograph showing two men standing in a field of tall, dense grain, likely wheat or barley. The man on the left is wearing a light-colored short-sleeved button-down shirt, dark trousers, and a dark baseball cap with the word "rooker" on it. He is looking towards the camera. The man on the right is wearing a light-colored short-sleeved button-down shirt with a dark tie and dark trousers. He is holding a stalk of grain in his hands and looking down at it. The background shows a line of trees and a fence.

Фота Сяргея ХАЛАДЗІНА, БЕЛТА.

Старонка падрыхтавана па матэрыялах мясцовага друку.

Школа наярэдадні верасня

Сустраччу правяла
Жанна ЯНЧЭУСКАЯ.
("Гродзенская праўда").

